

Vyjádření k práci okrskových volebních komisí

Na základě povolebních hysterických výstupů některých neúspěšných kandidátů či nespokojených voličů, kdy se opět na sociálních sítích po našem městě rozšířila fáma, že komunální volby byly zmanipulované, považuji za nutné všem těmto remcalům sdělit skutečnosti, které vedly k tomu, že výsledky za Svobodu nad Úpou byly sečteny až jako jedny z posledních.

Po předvolební kampani, která v závěru minulého týdne vyvrcholila nějakými písemnostmi, které putovaly naším městem a na které následně starosta rovněž písemně reagoval stejným způsobem, jsme v rámci okrskových volebních komisí postupovali velmi obezřetně a s řádnou pečlivostí nad rámec doporučení volebních orgánů. Pracovali jsme s každým odevzdaným hlasovacím lístkem všichni společně, nikoliv po dvojicích, jak bylo doporučováno Českým statistickým úřadem a jak se postupuje v mnoha jiných obcích. Dále je třeba doplnit, že v naší obci kandidovalo **6 volebních stran po 15 kandidátech, tj. 90 lidí, hlasovací lístek byl oboustranný**, na rozdíl od okolních horských obcí, kde třeba:

- v Horním Maršově byly pouze 2 kandidující strany, hlasovací lístek byl jednostranný, nemusel se otáčet,
- to samé v Peci pod Sněžkou, 2 kandidátky a pouze 9 lidí na nich,
- v Malé Úpě dokonce byla pouze 1 kandidátka s 9 lidmi, odevzdáno pouze 44 hlasovacích lístků.

Ve Svobodě nad Úpou jsme tedy postupovali tak, že po ukončení hlasování ve 14:00 hodin jsme nejprve museli zjistit volební účast – co to znamená ??? Každá komise dostala z radnice voličské seznamy, ve kterých jsme kroužkovali toho, kdo přišel volit. Všechny tyto kroužky se musí sečíst a zaznamenat do zápisu. S tímto počtem se pracuje průběžně, protože jsme monitorovali průběžně volební účast a také jsme průběžně kontrolovali počet vydaných úředních obálek a počet obálek, které měla komise na stole, takže tohle je poměrně rychlé. Následně se rozpečetili volební urny, vysypali odevzdané úřední obálky na stůl a nejprve se musí obálky spočítat (aniž by se z nich vytahoval jejich obsah !!!!!). Ve Svobodě bylo odevzdáno 508 obálek, zkuste si spočítat, jak vám to bude dlouho trvat, nás na to bylo 8, takže i toto nám ještě pořád šlo poměrně rychle a zjistili jsme, že bylo řádně odevzdáno všech 508 vydaných obálek (to znamená, že si ji nikdo neodnesl domů). Při sčítání těchto obálek je třeba také zkontrolovat, že se jedná o správnou úřední obálku, tj. že je na ni správné razítko obce a podpis předsedy komise. A teprve poté začíná samotná práce s hlasovacími lístky uvnitř obálek.

S ohledem na výše uvedené jsme tedy postupovali všichni společně i při tomto otevírání, takže jsme vzali obálku, vyndali její obsah, zkontrolovali, že v dané obálce je **pouze jeden** hlasovací lístek a že se jedná o správný hlasovací lístek !!! (musí být opatřený razítkem našeho městského úřadu). Po chvilce otevírání jsme konstatovali, že takto bychom otevírali obálky ještě v neděli ☹️, takže jsme se rozdělili na dvě skupiny a postupně zkontrolovali a vyndali obsah všech obálek – tohle vše nám trvalo cca do 15,00 hodin. Na jedné kupě v krabici jsme tedy měli vyndaných všech cca 500 hlasovacích lístků (asi dvě obálky myslím byly prázdné, asi 4 nebo pět hlasovacích lístků bylo neplatných – 2 nebyly vůbec vyplněné, asi u 2 byla použita „fajfka“ místo křížku nebo znaménka plus, vše je uloženo v zapečetěné dokumentaci).

A nyní začíná úmorná práce s vyhodnocením každého hlasovacího lístku. Komunální volby jsou v tomto specifické, protože voliči mají tři možnosti, jak volit, což bylo popsáno ve

svobodských novinách. Ve Svobodě nad Úpou bylo odevzdáno cca 200 hlasovacích lístků pouze pro jednotlivé strany – tj. voliči zakřížkovali ten velký čtvereček před názvem strany a tím vlastně dali hlas každému kandidátovi. Tyto hlasovací lístky jsme průběžně třídili podle volební strany, po dokončení jsme je sečetli (sčítání dvakrát kvůli kontrole, nejsilnější stranu číslo 3 jsme dokonce přepočítali raději 3x). Zbývajících 300 hlasovacích lístků jsme museli vyhodnotit, tj. červenou fixou si označit a tím barevně zvýraznit komu volič dal svých 15 hlasů. Převažovala tato varianta, někdo zakřížkoval pouze jedno jméno (těchto lístků ale bylo velmi málo), někdo zakřížkoval pouze 5, 6, 10 ...14 jmen. Pokud se toto stalo, tak jsme lístek zkontrolovali raději ještě jednou, protože mnohdy voliči používali slabé propisky a hledat křížky jsme museli opravdu pečlivě a pozorně a hlavně nezapomenout vždy hlasovací lístek OTOČIT. Toto jsme dělali společně celá osmička členů volební komise, žádné dvojice !!! Barevně jsme si tedy označili u zakřížkovaných kandidátů „fajfku“. Tohle všechno jsme dokončili asi tak kolem půl sedmé. Poté jsme si dovolili udělat pauzu, jít si na toaletu, napít se, do něčeho trochu kousnout a pokračovali jsme.

Vzali jsme cca oněch 300 hlasovacích lístků, ve kterých byli křížky napříč stranami a všem zakřížkovaným kandidátům jsme do pomocných sčítacích archů museli zaznamenat čárku. Když použiju moji oblíbenou matematiku (můj syn strojař mé matematice říká „kupecké počty“), tak si spočítejte, že lidé, kteří v komisích dělali čárky do pomocných sčítacích archů museli udělat 300×15 čárek = 4.500 čárek, ano ne všichni voliči využili svůj hlas maximálně, bylo jich méně, ale odhaduji, že jich bylo určitě tak 3.500, možná trochu více !!! (pomocné sčítací archy jsou v zapečetěné volební dokumentaci, takže v tuto chvíli si to úplně přesně nepamatují a opravdu jsme neměli čas, si někde bokem tato číslo poznamenávat). Pomocné sčítací archy měly formát A3, byly na 6 stranách (6 volebních stran), na každém sčítacím archu bylo 15 jmen kandidátů. Pomocné sčítací archy jsme měli ve dvojím vyhotovení, dvě dvojice čárkovaly (jeden čárkoval, druhý kontroloval správnost a pomáhal s manipulací s archy), zbývajících čtyři hlásili jednotlivá jména kandidátů, kteří byli zakřížkovaní stylem:

- číslo příslušné strany, příslušné pořadové číslo kandidáta a jeho jméno

Při nahlášení jména jsme ještě druhou červenou fajfkou označili, že jsme ten křížek opravdu nahlásili. Prvních padesát hlasovacích lístků ještě šlo, ale všechny další už byl masakr, protože křížky se množily, jednotlivé řady byly různě dlouhé napříč listy a důraz na soustředění a pečlivost se zvyšoval. Pravidelně jsme prováděli kontroly sčítacích archů cca po půl hodině, abychom měli jistotu, že počet čárek u jednotlivých kandidátů sedí u obou čárkujících dvojic. Pokud to nesešlo, vzali jsme kupu vyhodnocených lístků a znovu zkontrolovali křížky u kandidáta, kde se dvojice nesešly. Opět použiji své oblíbené kupecké počty. V průměru bych řekla, že práce s jedním hlasovacím lístkem, kde byly pouze křížky napříč stranami od počátku vytažení z úřední obálky až po zaznamenání křížků do pomocných sčítacích archů trvá cca dvě minuty na každý lístek – někdy samozřejmě méně, ale někdy více. Tak si to vážení spočítejte:

$300 \text{ hlasovacích lístků} \times 2 \text{ minuty} = 600 \text{ minut práce pouze s hlasovacími lístky}$, kde jsou křížky, tj. 10 hodin práce !!!!!!! A to nepočítám, že musíte věnovat čas i těm hlasovacím lístkům, které byly pouze pro stranu. Když to vezmu časově, tak od 14 hodin + 10 hodin = půlnoc. My jsme to stihli do cca půl desáté večer. Ale tím to ještě nekončí !!!! Následně se musí vše sečíst:

- tj. udělat součet počtu hlasů pro kandidáta z počtu pro strany (tj. z těch prvních cca 200 lístků, které jsme už měli rozdělené po stranách, kdy každý kandidát z patřičné strany

dostal tolik hlasů, kolik ta strana dostala hlasů) + počet udělených křížků = počet celkových hlasů pro každého kandidáta,

- dále vypočtené počty u jednotlivých kandidátů podle první odrážky se musí sečíst a tím získat počet hlasů pro volební stranu celkem. Ani tím to nekončí.
- poslední výpočet je sečíst počet hlasů celkem za všech 6 volebních stran, protože toto číslo musíte znát, aby vás volební program od Českého statistického úřadu vůbec pustil dál.

A ani tím to nekončí, vše se musí „naházet“ do počítače, vyjet tiskové sestavy, nahrát na flashdisk data. Všichni členové komise musí tiskové sestavy podepsat, zkontrolovat, zda sedí s ručními pomocnými sčítacími archy, to vše jsme měli za cca půl hodiny a naše tisková sestava má čas 22:36. Pak se s tím jede na pracoviště Českého statistického úřadu, které sídlilo ve Svobodě a vše se nahraje do celorepublikového systému. Teprve poté mohou členové komisí ukončit svou činnost, ale předtím ještě musí vše zapečetit a předat do úschovy obecnímu úřadu.

V této souvislosti **smekám** před členy okrskové volební komise ve Svobodě, protože jejich výkon je obdivuhodný, vše nám vyšlo napoprvé, hledali jsme chyby při čárkování jen minimálně. Nutno doplnit, že složení komisí není jen tak náhodné, každá volební strana má právo si nadelegovat do komise své členy a u nás ve Svobodě toto právo využilo 5 ze 6 stran. Takže vzájemná kontrola napříč volebním spektrem byla zajištěna, a proto **mě těší, že po skončení sčítání jsme všichni prohlásili, že naše práce je 100% a ručíme si za ni**. Smekám zejména před Petrem Schönem a paní Evou Řihovou, kteří oba vydrželi precizně čárkovat po celou dobu, kdo si to nevyzkoušel, tak by podle mého názoru neměl kritizovat práci členů okrskové volební komise, natož pak hlásat něco o zmanipulování voleb apod., jak se k nám doneslo. Pokud něco chcete dělat dobře a kvalitně, musíte mít čas. Takže ještě jednou děkuji všem děvčatům a jedinému mužskému zástupci (Petrovi Schönovi), že to vydrželi i přes mobilní tlaky a zprávy z médií že Svoboda je poslední v okrese apod., co že tam děláme !!!! Byli jste skvělí, byla jsme nakonec bezvadně sešraná sčítací parta.

Nyní bych ráda okomentovala dění v druhém volebním okrsku v Maršově. Zde bylo čistě dámské obsazení, přičemž nutno říci, že volební strany delegovaly do komisí převážně úplně nováčky, kteří neměli žádné zkušenosti s volbami, natož s komunálními, které jsou na sčítání úplně ty nejhorší. Přestože komise v zásadě postupovala stejně jako my ve Svobodě, tak při čárkování do pomocných sčítacích archů a jejich následného vyhodnocení došlo k tomu, že bylo načárkováno víc, než bylo možné. I zde měli stranou lístky, které byly pouze pro strany a do vyhodnocení na křížkování jim šlo cca 160 hlasovacích lístků. Opět matematickým výpočtem $160 \times 15 = 2.400$ je maximální počet hlasů, které mohou kandidáti získat při křížkování v rámci pomocných sčítacích archů. V Maršově se stalo, že jim tento počet přesáhl 3.000, což je nesmysl, program ČSÚ je samozřejmě nepustil dál, takže zapisovatelka komise paní Marta Vlčková mě ihned kontaktovala. Sedla jsem tedy do auta a jela tam. Udělaly jsme kontrolní výpočty a prostě to tak bylo, nikdo z členů komise mi to neuměl vysvětlit, takže jsem jim doporučila, aby sčítací archy zlikvidovali, protože jsou nesmyslné a musejí začít od začátku a precizně tak jako my ve Svobodě. To se stalo cca kolem deváté hodiny, dostali nové sčítací archy, vzali si hlasovací lístky s křížky, červenými fixami si znovu označili a zkontrolovali platnost lístku a poté začali znovu čárkovat. Jakmile jsem ukončila činnost ve Svobodě jako zapisovatelka, přesunula jsem se jako zaměstnanec registračního úřadu s právem kontroly (nikoliv jako člen jiné okrskové volební komise) do volební místnosti v Maršově a rovněž jsem požádala pracovnice Českého statistického úřadu o dohled nad komisí v Maršově a cca od 23.

hodiny jsme dohlíželi ve třech na správnost křížkování a na následné vyhodnocení hlasů. Musím konstatovat, že děvčata to vůbec neměla lehké, stres se na nich podepsal, dohled nás tři jim nepřidal, ale přesto to zvládla. Při pohledu na pomocné sčítací archy musím říct, že to komise měla ještě těžší než my ve Svobodě, protože měla už jen archy o formátu A4 a když začínáte po desáté hodině od nuly znovu, přes půlnoc a bez zastávky....., přičemž ve volební místnosti seděly už od osmé hodiny ranní. Myslím, že by bylo vhodné jim poděkovat, protože se klidně mohly sebrat, zapečetit místnost, oznámit to Českému statistickému úřadu a jít se vyspat a začít počítat až ráno – na předání výsledků je 24 hodin, tj. do 14. hodiny v neděli. Děvčata to stihla do druhé hodiny noční a stejně precizně jako my Svobodě, jejich tiskový výstup má čas 01:22. Takže mi dovoluji jim rovněž moc poděkovat a znovu připomínám, že v komisi seděli zástupci všech volebních stran mimo jednu, která své právo nevyužila, přestože jsem zástupce této strany na to upozornila.

Co říci závěrem? Volby skončily, **výsledek volebního klání je takový, jaký si jej zvolili voliči Svobody nad Úpou a za obě volební komise prohlašuji, že za výsledky voleb ručíme**, rozhodně odmítáme tvrzení některých neukojených politických kandidátů či nespokojených voličů, že ve Svobodě došlo k manipulaci s hlasovacími lístky. Rozhodně se nebojíme, pokud by mělo dojít k soudní žalobě na neplatnost voleb, naše práce byla precizní, kvalitní, ano nebyli jsme rychlíci, ale to prostě u těchto voleb nejde. Každopádně mediální hon a diskuse v rámci sociálních sítí možná odradí některé nováčky ve volebních komisích a příště do toho nebudou ochotni jít, zejména ke komunálním volbám. Ale já doufám, že se situace po volbách uklidní, ve městě se opět začne normálně pracovat a za čtyři roky se s mnohými z nich opět setkáte ve volební komisi.

Takže ještě jednou děkuji všem členům, vlastně spíše členkám (Petr Schön byl opravdu světlá výjimka a děkuji mu samozřejmě rovněž) za jejich výbornou práci, trpělivost a že se z toho nesesypaly. Jsem na ně na všechny pyšná. A na závěr si trochu rýpnu, byť nejsem žádná poblázněná feministka - děvčata možná bychom příště mohly nechat práci ve volební komisi chlapům, ať se ukáží a my si při sklence vína počkáme v klidu na výsledky voleb, třeba i těch komunálních 😊 a nebudeme muset čelit všem těm pomluvám a fámám.

Těším se na povolební práci s novými členy zastupitelstva a těm „starým“ moc děkuji za spolupráci při rozvoji našeho města.

Přeji **všem** krásný podzim 😊 a hlavně už duševní pohodu

Ing. Ivana Balcarová

- *zapisovatelka okrskové volební komise č. 1*
- *zaměstnanec registračního úřadu*
- *tajemnice MěÚ*